

Naš list

Štev. 8. — 16. aprila 1938 — Letnik deveti — L. 1938

Glasilo za kamniški okraj. Izdaja konzorcij (Fr. Kokalj). Odgovorni urednik: Francè Kokalj, Mengeš. — Tiska Misijonska tiskarna (za tiskarno Jože Godina). - Izhaja dvakrat na mesec. Posamezna številka stane 50 par. - Letna naročnina 12.— din. Cena inseratov po dogovoru.

USTAL JE!

Angel je spregovoril in rekel ženam: »Ne bojte se! Vem namreč, da iščete Jezusa, križanega. Ni ga tukaj, kajti vstal je, kakor je bil rekel. Pridite in poglejte kraj, kamor je bil Gospod položen. Hitro pojdite in povejte njegovim učencem: 'Vstal je od mrtvih; glejte, pred vami pojde v Galilejo, tam ga boste videli.' Glejte, povedal sem vam.«

(Iz evangelija.)

»Vstal je!«

To poročilo je šlo kot požar na velikonočno jutro po Jeruzalemu. Prestrašeni čuvaji so ga prinesli. Jezusove nasprotnike je zbolelo v dno duše. Če je vstal v resnici, so bila vsa njihova prizadevanja zaman. Pripomogli so Mu samo do še večjega zmagooslavja. Pripravljani so bili torej žrtvovati velike vsote, da to neprijetno sporočilo v kali zatro. Podkupili so čuvaje, naj molče. Tudi Pilata bi bili radi pridobili zase z denarjem.

»Vstal je!«

Žene pridejo od groba z angelsko besedo in jo sporoče apostolom. Da je vstal? Ali se niso varale? Težko so jim verjeli apostoli. Ko pa so spoznali, da je novica čista resnica, so se je oprijeli z navdušenjem. Kristusovo vstajenje jim je bilo odsej temeljna resnica. Kamor so prišli, so to resnico oznanjevali: Kristus, katerega so Judje dali s Pilatovim dovoljenjem križati in umoriti, je po treh dneh vstal in zdaj poveličan živi. Ker je on vstal, bomo vstali tudi mi!

»Vstal je!«

Ta glas živi skozi stoletja. Tudi danes ni zamrl. Kjerkoli se oznanjuje sv. evangelij, tja gre tudi beseda o Kristusovem in našem vstajenju. Kakor se je zgodilo takrat, tako se godi danes. Mnogi so, ki bi radi veliko žrtvovali, če bi mogli to resnico zamoriti. Boje se Kristusovega resničnega vstajenja in lastnega vstajenja po smrti. Še več pa je takih, katerim je ta resnica nadvse mila in tolažilna, zakaj velika noč brez pravega vstajenja in življenja je prazna in brez vsebine!

Kam se boš postavil ti? Ali med Jude in današnje pogane? Bog ne daj! Bodi z vsem srcem rajši med tistimi, ki z vso iskrenostjo prevevajo velikonočno pesem:

Zapoj veselo, o kristjan,
veselja tvojega je dan!
Zveličar naš je vstal od smrti
in raj odprl nam je zaprti!

VSTAL JE GOSPOD

Jutranje nebo siplje nad Gezemani
škrlatno zlato,
veselo vriska pomlad preko vonjavih trat
in plašč svoj pestri namaka v zarjin škrlat.

Vstal je Gospod, vstal je Gospod,
vstal je iz smrtne globine,
vstal je iz grobne tišine
v življenja sladko gorkoto,
v novo pomladno lepoto
in z njim je vstalo veselstvo.

Bratje, naša ura je prišla,
vstanimo še mi!
Srce na stezaj odprimo,
da vanje sonce božjih milosti zasije,
da vanje se razlije
veličastva božjega sijaj.

Velikonočno Jagnje, Tvoje Rešnje Krvi
škrlat,
rodi naj v naših dušah novo življenje,
novo pomlad!
Aleluja, aleluja!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO

Kamnik nekdanj

(po zapiskih † č. kanonika g. Ivana Lavrenčiča)

Izčrpne in kritične zgodovine kamniškega mesta še nimamo. L. 1894 je sestavil L. Stiasny zemljepisno-zgodovinski opis Kamnika. Toda ta knjiga je že precej redka, tudi je potrebna marsikatera dopolnitve, zlasti seveda iz časa po l. 1894. Temu naj služi objava teh zapiskov.

Zgodovina mesta.

Prvotna zgodovina mesta Kamnika je povita v pravljice in pripovedke.

Pripoveduje se o jezeru, ki se je razprostiralo od Malega grada tja do Nevelj, Mekinj in Stranj, tako da je napolnilo ves kotličasti svet nad Kamnikom. Odtokalo pa da je jezero prav tam, kjer pelje na Klancu cesta na Šutno. Mali grad je bil združen še s Starim gradom. Vsled hudournikov, nastalih po hudem deževju, pa da je voda s siloma pretrgala zvezo, prodrla in napravila si strugo, ki je danes med Malim in Starim gradom. Jezero je odtokalo in odneslo s seboj samostan, ki je baje stal med Homcem in Mengšem.

Kar tako tudi te pripovedke ne smemo zavreči, ker kotličasti svet govori za to. Val-

vazor trdi, da so naši nekaj let pred njim v zidu Malega gradu železne obročke, na katere so ljudje nekdanj, ko je bilo jezero privezovali svoje čolne. V »Novicah« l. 1849 pa čitamo, da je vpok. stotnik Watzel našel v kamniškem ozemlju mnogo okamenin in je iste poslal ljubljanskemu muzeju. L. 1882, ko so zniževali šutenski Klanec, so izkopali več brun, iz katerih lege so sklepali, da je bil pred več stoletij tu jez — torej prav na istem mestu, kjer se je po pripovedki odtokalo jezero. Odtokalo pa da je davno pred letom 1200.

Prvotna listina, ki omenja kamniško mesto, je podpisana z letnico 1061, a vendar se dvomi, če bi bil to naš Kamnik. Okrog l. 1205 se imenuje Kamnik »trg« v nekem potrdilnem pismu istrskega vojvode Bertolda, v katerem dovoljuje svobodno prevažanje skozi trg Kamnik ((in foro suo Stein). L. 1222 meseca februarja je isti vojvoda zastavil oglejskemu patrijarhu za posojenih 1000 mark dva gradova »de Stayn« — menda Mali grad in Stari grad. Prvič se Kamnik imenuje »mesto« dne 22. maja 1267 v potrdilnem pismu koroškega vojvode Uldarika, v katerem ponovi svobodno »ožnjo« in civitatibus nostris

Stein ac Windischgrætz). Slovensko besedo »Kamnik« pa čitamo prvič v pismu z dne 1. okt. 1. 1271, v katerem se zatrjuje, da se je tedaj v Kamniku mudil kralj češki Otokar II.

Mesto je bilo obzidano že v 13. stol. in je imelo štiri vrata. V predmestje šuto se je prišlo skozi »šutenska vrata«, za mestom pri mesnicah so bila »briška vrata«, ker je tam stanoval mestni brič; tretja vrata so vodila na Graben, četrta skozi »dolgo ulico« na most. Bila so še ena manjša vrata med tretjimi in četrtnimi, ki pa so se odpirala le ob sejnih in tožnih dneh, t. j. ob torkih.

Kot najstarejši gospodarji v Kamniku so nam znani v 12. stol. grofi Weimar-Orlamünde-Istria. L. 1248 pa je postal lastnik Kamnika koroški vojvoda Ulrik do smrti, t. j. do 27. okt. 1269. Po smrti Ulrikovi je bil gospodar kranjski njegov brat Filip, ki je bil izvoljen za oglejskega patrijarha. Njegove dediščine pa se je polastil češki kralj Otokar; priredil je vojsko na Kranjskem ter z naskokom vzel Ljubljano, Kostonjevico in Kamnik. Končno je prišel Kamnik — hkrati z vojvodino Kranjsko — pod gospodarstvo Habsburžanov. V kamniškem mestu so se ti vladarji često mudili, kakor: l. 1241 zadnji Bamberžan Friderik II., l. 1271 češki kralj Otokar, l. 1317 koroški vojvoda Henrik, l. 1444 in 1489 cesar Friderik III., in IV., zadnjič l. 1883 cesar Franc Jožef I.

Sicer so imeli v Kamniku svoja posestva oglejski patrijarhi, škofje brižinski in brikenski, samostani gornjegrajski, zajčki, mekinjski in velesovski, ter svoja posestva plemiči: Andechs-Meranski, Sponheimi, Ortenburgi, Turjačani, Ostrovharji, Lambergi, Turni itd.

Vladarji so bili Kamniku od nekaj zelo naklonjeni. Uradi za gorenjsko stran so bili v Kamniku že v l. 1232-1241 in še do 1247. Prvi sodnik v Kamniku se imenuje Jakob l. 1301. L. 1362 pa čitamo da je podelil avstrijski vojvoda Rudolf sodniku Marku pravico, meščane soditi. To pravico so vladarji večkrat potrdili; vojvoda Leopold pa je dne 19. jun. 1382 zaukazal, da ne sme kamniških meščanov nihče drug soditi razen njihov meščanski sodnik. Posebno veliko pravico in svobostin so podelili mestu Habsburžani, posebno glede trgovine in obrti, o čemer še spregovorimo na drugem mestu. Najdražji dar pa je naklonil mestu cesar Karel IV., ko mu je podaril obširne gozdove v bistriški dolini. Iz tega so dobivali meščani vsako leto določeno množino drv skoro brezplačno; iste ugodnosti so bili deležni tudi dobrodelni zavodi, duhovske hiše, med njimi tudi mekinjski samostan. To veliko dobroto jim je cesarica Terezija z novimi pravicami pomnožila in potrdila, kar uživajo meščani še danes, toda le oni, ki posedujejo hiše s korporacijsko pravico, dočim se duhovskim hišam ta pravica več ne priznava. (Dalje)

Janez Veider:

Cerkev sv. Mohorja in Fortunata v Grobljah

Popišemo najprej slike pri velikem oltarju. Okrog oltarne podobe je naslikan zastor. Nato sledi okrog vrha oltarja prvi pas slik, ki predstavlja v loku razvrščene ljubke angelčke, ki potresajo rožice na oltar. Drugi lok obsega tri slike. Na sredi štirje angelci častijo Jezusovo ime. Na levi sv. Mohor krščuje jetničarja Poncijana, na desni pa sv. Fortu-

nat plemenito gospo Aleksandrino, ki ji je sv. Mohor izprosil pogled. Nato sledi kupola nad prezbiterijem, katere sredino krasí pač najlepša freska v vsej cerkvi. V spodnjem delu kupole je naslikana močno razčlenjena baročna balustrada (ograja) v obliki raznih zidov in stebrov. Vmes so spretno uvrščeni prizori. V štirih voglih pred balustrado so skupine: sv. Marko posvečuje Mohorja za škofa, sodnik s turbanom na glavi obsodi Mohorja na smrt, Mohorja žgejo z baklami, Mohorja in Fortunata obglavljajo. Med dvema izmed teh prizorov je upodobljena po ena čednost in sicer na levi vera kot na oblaku sedeča žena z zagrnenim obrazom in s križem in knjigo v roki. Njej nasproti na desni strani je druga čednost kot žena s kelihom in knjigo. Na vrhu omenjene balustrade se odpira pogled na nebo, kar napravi videz, kot bi bila kupola odprta in bi gledali resnično nebo. Na najvišji točki neba je naslikan sv. Duh. Z desne priplava nebeški Oče, ki se z žezlom dotika Kristusove s trnjem kronane glave. Veličastni Kristus visi na križu, ki je zasajen v oblake na vzhodni strani kupole in sega s svojim vrhom prav do srede kupole. Okrog križa in po nebu se sučejo angelčki. Na vsaki strani križa klečita Mohor in Fortunat in molita Križanega. Brez dvoma je to najdovršenejša in najveličastnejša izmed vseh grobeljskih fresk. Nad zakristijskimi vrati je v polkrogu tik pod stropom upodobljeno mučenje sv. Mohorja. Svetnik razleknjen leži, rablji mu trgajo telo z železnimi grebeni. Sodniki gledajo prizor. Vse te slike v prezbiteriju povečujejo cerkvena patrona sv. Mohorja in Fortunata.

Ostale slike so posvečene drugim svetnikom, ki se častijo na stranskih oltarjih in sv. Janezu in Pavlu, ki sicer nimata oltarja v cerkvi, pač pa so jih ravno ob postanku slik v sredi 18. stol. posebno častili kot varuhe zoper hudo uro. V loku pred prezbiterijem so slike: na levi strani, kjer stoji oltar sv. Andreja, je upodobljen Kristus ob Genezareškem jezeru. Pred Gospodom kleči Andrej, Peter pa opazuje prizor iz ladje. — Na desni, kjer je oltar sv. Marjete, vidimo, kako se Kristus prikaže Marjeti, ki je vsa krvava vsled mučenja. V sredi tega loka med obema omenjenima slikama se nahaja še tretja, ki predstavlja sv. Andreja in sv. Marjeto skupaj sedeča na oblakih. Ob nogah imata svoje znake, med glavami je v oblakih božje oko. Nato sledijo živahne skupine slik v glavni ladijski kupoli. Spodaj je podobno kot v prezbiteriju naslikana balustrada (ograja), obstoječa iz slikovitih zidov, lokov, stebrov in podobno. Nad njimi je spet odprto nebo, v čigar sredi plava sv. Trojica, ki krona Marijo. (Dalje.)

Znamenita najdba v Nevljah

Velikanski okel (zob)

Najprej so se lotili pri odkopavanju velikega mamutovega okla. Ta velikanski okel je bil pač vreden vse pažnje in naj bi služil tudi kot popolnoma jasen dokaz, da na tem mestu ležijo ostanki mamuta. Izkopavanje mamutovega okla je bilo doslej najbolj težko delo. Kljub temu, da so upali, da bo nepoškodovan, so vendar šli nad vse previdno na delo. Odkopali so ga najprej majhen del, nato pa začeli že povijati odkopani zob z juto. Poviti del so zalili z mavcem in nato šele kopali naprej. Ker je bil zob dolg 2.60 m, je razumljivo, da so imeli z njim dela polnih šest ur. Zob sam je črne barve in meri na najbolj debelem mestu 16 cm v premeru. Ker je bil zob močno zakrivljen in je imel obliko spirale, so ga potem, ko so končali v glavnem z odkopavanjem, privezali ob močno železno okrivljeno palico, ki se je prilegala krivini zoba. Napravili so nekako isto kakor v bolnišnici, ko pritrdijo ob uravnani zlomljeni kosti deščico, ki naj drži kosti v pravi legi. Železna palica naj bi v tem primeru varovala zob, da se pri transportu ne bi prelomil. Seveda so železno palico prav tako zalili z mavcem in nato odnesli to prav gotovo najbolj veličastno trofej v pravi procesiji od najdišča do hiše župana Nandeta Novaka, kjer začasno spravljajo najdene kosti. Našli so tudi drugi okel, na žalost je odlomljen in dolg le kakega pol metra.

»Gipsanje« kakor v bolnišnici

Kamničani, zlasti pa mladina, pridno zasleduje zanimivo odkopavanje in so ob najdišču včasih kar cele galerije gledalcev. Je pa tudi kaj videti in zlasti »konserviranje« kosti je kaj zanimivo. Vsako odkopano kost v glavnem najprej očistijo, nato jo pa zavijejo v papir, ki ga pomočijo s čopičem tako, da se lepo prileže na vse vdolbine. Zatem povijejo kost z juto, ki jo povežejo z motvozom. Takoj nato že nastopi preparator z mavcem in vso kost zalije z njim. Kost je prišla tako v neprodušen oklep iz trdega mavca, kar je nujno potrebno iz dveh razlogov: ne bo se mogla presušiti in nato razpasti, prav tako pa se ne bo mogla zaradi kakega sunka ali udarca prelomiti, ker bo silo udarca prevzel nase oklep iz mavca.

Pri velikih kosih je treba kost prav previdno odkopavati. Ko so našli v ponedeljek popoldne spodnjo čeljust, je niso vse izkopali. Odkopali so jo le toliko, da so ugotovili vsi njeno obliko in da je s svojim spodnjim robom še vsa slonela na glini. Ta previdnost je bila potrebna, ker bi se sicer utegnilo zgoditi, da bi se kost že pri povijanju samem prelomila.

Do sedaj izkopane kosti skoraj ne upravičujejo upanja, da bi mogli najti zadosti ohranjeno okostje. Mankajo še tako važni in bistveni deli, da mamutovega okostja skoraj ne bo mogoče rekonstruirati. Najhujše pa je še zlasti to, da so vse kosti močno poškodovane. Vsaki manjka kak kos. Razlaga za to razdejanje bo pač v tem, da je v davnini mamuta ubil človek, pri čemer mu je razbil že marsikaj. Verjetno je, da je razbil lobanjo zato, da bi prišel do možgan in da je razbijal kosti zato, da bi prišel do mozga. Ostanke mamuta so se kasneje lotile še zverine in zato najdejo okostje tako poškodovano.

HRANILNICA IN POSOJILNICA

V KAMNIKU

registr. zadruga z neomejeno zavezo
(Sutna št. 22 - v lastni hiši)

HRANILNE VLOGE

obrestuje po dogovoru
do 5%.

Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Razgledišče

Kamnik

Velik uspeh so dosegle kat. organizacije v Kamniku z uprizoritvijo Finžgarjevega pasijona. Štirikrat so ga igrali in vselej pred polno dvorano. Nastopalo je nad 70 igralcev. Glavne vloge so bile zasedene po najboljših močeh dramskega odseka in KDM. Režijo je vodi akademik g. France Žen, ki je zamislil igro izrazito realistično, skoro naturalistično, kar je tudi v smislu igrskega teksta. V tem oziru stavi znani Gregorinov pasijon »V času obiskanja« prav nasprotno zahteve: idealistično pozorišče in igranje, ki je nekako odmaknjeno čutom, deloma lažje uprizorljivo, manj nevarnosti za profanacijo svetih dogodkov, toda za povprečnega gledalca malo težje razumljivo, dočim Finžgarjeva priredba podaja svetopisemsko poročilo o Kristusovem trpljenju tako, kot si ga preprost kristjan ob branju tega navadno predstavlja. Glavna vloga — Kristus je bila prav dobra, na križevem potu in križanju odlična, pri zadnji večerji in pri zasliševanju premalo doživeta. Kajfa — v resnici postava vel. duhovnika po ljudski zamisli, morda nekaj pregroba. Pilat, Herod, Jakim, Juda, Marija, Janez, stotnik — vse vloge z daljšim tekstom, da bi si boljše težko mislili. Želeli bi si pa zborne nastope bolj preračunano, porazdeljeno in dramsko stopnjevale z zamišljene in izvajane. Kuliserija je bila deloma čisto nova, v duhu priredbe povsem realistična. Izdelal jo je g. Rojc. Kot uvod k slikam je bila kratka recitacija svetopisemskega teksta in med odmori petje pri zoro primernih pesmi. Vsa prireditve je lep dokaz, da se tudi v Kamniku, kjer vlada v organizacijskem življenju silna razbitost, z resno voljo in vsaj malo požrtvovalnostjo da doseči lepi, skupni uspehi.

K vsemu pa pripominjamo, da Kamniški dom radi neprikladnega in ozkega dohoda, zlasti pa še radi utesnjenega odra, ni prav nič primeren za predstave v večjem obsegu. Treba mu temeljitih popravil. Iz katerih denarnih sredstev, na to pa naj odgovori delavnost in nesebičnost članov vseh katol. prosvetnih društev.

»Vestnik« kamniške, mekinjske in neveljske župnije prinaša v svoji velikonočni šte-

Vsako zavarovano kost odnašajo sproti z najdišča h kamniškemu županu Novaku, ki je odstopil celo sobo v ta namen. Te kolone hodijo ogledovat sedaj Kamničani in tudi drugi radovedneži in se čudijo, kako je mogoče, da je imel mamut tako velikanske kosti. Na sliki v zadnji številki vidite nekaj znamenitejših mamutovih kosti. V ozadju so na zid in omaro naslonjene kosti iz mamutovih nog. Pred njimi leži velikanski mamutov okel, na desno spredaj vdimo močno lopatico, v ospredju pa sredi pa komatu podobno spodno čeljust.

Po dolgem in natančnem delu je sedaj vse najdišče preiskano. Zal, da mnogo mamutovih kosti manjka, zato ne bo mogoče sestaviti okostja, kot so prvotno nameravali. Kostí bodo prepeljane v Ljubljano, nato bodo vse znanstveno preiskali.

Kljub temu pa, niso našli vseh kosti, je najdba znamenit dogodek, ki bo marsikaj zanimivega odkril iz temne, pa zanimive davnine.

vilki poleg drugih dušnopastirskih sestavkov tudi poročilo o praznovanju velikega tedna v Kamniku pred 190 leti. Je to zanimiv dokument, kako močno je bilo razvito cerkveno življenje v takratnem Kamniku. Danes pač ni več tako.

Obiščite knjižnico, ki je vsako nedeljo dopoldne odprta v Kamniškem domu. Knjižnica je zadnji čas dobila zopet večje število naj-novejših povesti in romanov, da bo lahko vsakdo dobiti po svoji želji.

Dob

Po tihem, vztrajnem delu v zimskih mesecih je priredil naš fantovski odsek in dekliski krožek 20. marca telovadno akademijo. Nastopili so člani, članice, mladci ter naraščaj s šestnajstim zelo posrečno izbranimi točkami. Po uvodnih besedah predsednika fant. odseka je naprej nastopil naraščaj z vajo: »Mladi vojaki«. Nato je sledila izvedba ostalih točk programa. V izvajanju moramo pri posameznih vajah zaznamovati znaten napredek. Tudi na orodju so fantje dosegli že lepe uspehe. Zelo dovršeno so dekleta podale simbolično vajo: »Slovenka sem« ter »Rajanje«. Posebno pomenljiva je bila članska vaja »Doberdob«, katero so izvajali ob spremljevanju pevskega zbora. Posebno pa je vsem ugajal nastop najmlajših z vajo: »Konjički«. Z lepo, pestro sestavljeno skupino, pri kateri so fantje nastopili v novih krojih je bila zaključena skoro tri ure trajajoča akademija.

Na praznik 25. marca pa se je vršila v Domu materinska proslava. Na sporedu je bilo: petje, tamburanje, deklamacija ter otroška igra: »Rdeča kapica«. Z zanimanjem smo poslušali tudi lep govor g. kaplana. Nato so z nekaterimi vajami nastopili še člani fantovskega odseka in članice dekliskega krožka. Prireditve je zelo dobro uspela ter je imela namen izkazati vsaj nekoliko hvaležnosti našim materam za njihov trud.

Komenda

Poroka v postu je na deželi redka. V Komendi je še ni bilo. Letos bi morala biti, pa sta šla ženin in nevesta v Ljubljano k poroki. Saj bi bila poroka doma še pred pustom. Bila sta že oklicana, pa si je nevesta nogo zlomila in poroka se je morala odložiti.

Dvakrat smo imeli v postu požar. Na Gmajnici je pri Čurdaku pogorel pod, na Križu pri Mesarju pa je zgorela hiša in gospodarsko poslopje.

Za električno omrežje bomo letos plačali din 106 tisoč. Kot občinska doklada na vse direktne davke je naloženih din 80 tisoč, 26 tisoč pa bodo še posebej plačali tisti, ki bodo električno luč rabili. Na vsako kilovatno uro je naložena občinska doklada poldrug dinar, tako da bo treba v Komendi plačevati dobrih 6 din od vsake kilovatne ure.

Za reveže je v občinskem proračunu postavljenih din 61 tisoč. Če primerjamo proračun občine Komenda s proračunom občine Kamnik, vidimo, da ima občina Kamnik 3,4 krat večjo davčno moč kot občina Komenda, pa prispeva občina Kamnik za reveže le din 75 tisoč. Ko bi sorazmerno toliko kot Komenda, bi morala prispevati za reveže din 207 tisoč. Mora imeti že manj revežev kot Komenda, ali kaj.

V Komendi bomo letos plačali 160 odstotno občinsko doklado. Ker je banovinska doklada 95 odstotkov, okrajna cestna 20, zdravstvena 5, za Kmetijsko zbornico 2, bomo v Komendi

na 100 din državnih davkov plačali samoupravnih doklad din 284, kar znese oboje skupaj din 384. Visok račun se na mah vidi pri večjem davku, n. pr., kdor ima plačati din 300 državnih davkov, bo moral z dokladami skupaj plačati din 1052. Ker vsako leto ostane okoli din 40 tisoč neplačanih občinskih doklad, bodo najbolj udarjeni tisti, ki davke redno plačujejo. Za električno omrežje ima občina pol milijona dinarjev dolga. Ko bi vsi davke redno plačevali, bi bil dolg prej plačan, tako pa se bo odplačevanje potegnulo za leta.

Telovadna akademija fantovskega odseka in dekliskega krožka je privabila precej gledalcev. Fantje in mladci so se dobro odrezali, tudi mladenke, dekleta pa bolj slabo.

Št. Vid pri Lukovci

Na velikonočni ponedeljek bo pri nas velika slovesnost. Ob 3 pop. bomo sprejeli škofa, ki nam bodo kronali sliko naše Marije Pomagaj. V slučaju lepega vremena se bo kronanje vršilo kar na prostem pred cerkvijo. Po kronanju bo procesija z Marijo in nato slovesne pete litanije tudi na prostem. Naša mladina se že vsa navdušena pripravlja za to res lepo in ganljivo slovesnost. Tudi okoličane vabimo, naj pridejo ta dan počastiti našo kronano Marijo.

Groblje

Na praznik sv. Jožefa nas je fantovski odsek v Grobljah presenetil s svojo prvo telovadno akademijo. Tiho in skrito delo mrzlih zimskih mesecev se je pokazalo v prav lepi luči vsem tistim, ki so žrtvovali krasno pomladansko popoldne in se udeležili fantovske prireditve. Videli smo delo slovenskih fantov, ki so nas navdušili za gimnastiko in talno telovadbo; prav krepko so se odrezali mladci s svojim strunnim nastopom. Višek prireditve pa je bila slovesna zaobljuba naših fantov, zaobljuba zvestobe Bogu, narodu in državi; segla je vsem navzočim prav globoko v srce. Bog daj, da bi nobeden izmed tistih, ki so položili zaobljubo, nikdar ne klonil in se ne ustrašil nasprotnikov Boga, naroda in države!

V nedeljo, dne 10. marca je naš dekliski krožek proslavil naše požrtvovalne matere z Materinskim dnem. Že 25. marca se jih je spomnil s skupnim sv. obhajilom. Na ta dan so pa članice, mladenke in gojenke tudi na zunanost pokazale, kakšna čustva goji krožek v srcu svojih članic do matere: čustva hvaležnosti, ljubezni in spoštovanja. Ljubek otroški prizorček »Kadar praznuje mamica svoj gode« jih je razveselil; vaje z venci gojenk in vaje mladenk so pokazale, da ne hodijo zastoj teden za tednom v društveni dom, da čas dobro porabijo za izobrazbo srca, duha in telesa; simbolična vaja članic »Oj Doberdob« jih je spomnila na nekdanje težke dni. Pri igri »Goslarica naše ljube Gospe«, podani z občutkom, se je orosilo marsikatero oko. Tako naj matere in njih hčere nikdar ne pozabijo, da so med njimi tesne vezi, ne samo krvi, še bolj ljubezni in sočustvovanja v vseh trenutkih življenja, v veselju in trpljenju. Bog naj blagoslovlja tovrstno društveno delo!

NOVA KOLESJA

kakor tudi nadomestne dele najugodnejše kupite pri

Kosec Maksimu,

ključavničarstvo in prodaja koles, Mengeš — Društveni dom št. 55

Ihan

10. aprila so uprizorili v Društvenem domu igro »Tihotapec«, prirejeno po Jurčičevi enakoimenski povesti. Obisk je bil zadovoljiv. Čisti dobiček je namenjen fantovskemu odseku, da fantom za razne izdatke, ki jih ima odsek, ne bo treba pregloboko posegati v žep.

Ta igra je bila predvidoma zadnja društvena prireditev v letošnji sezoni.

Pač pa bo še kakšno skioptično predavanje. Tedaj pa le pridite, farani; lepo ste vabljeni!

Ovetna nedelja je nedelja zelenja in otroškega veselja. Vesele se je dečki, ki si sami nanosijo vse potrebno za svoje butare in jih tudi sami narede. Vesele se cvetne nedelje malčki, katerim kupijo starši lepe pisane butare. S kakšnim ponosom nese kak drobljanec svoje težko, a sladko breme v cerkev! Prostor pred oltarjem je zelen gaj.

Žalostno pa je, da je cvetna nedelja mnogokrat natančen posnetek one prve cvetne nedelje; najprej: »Hosana!« in potem: »Križaj ga!« — Prihod v cerkev je — Hosana! Vedenje v cerkvi — Križaj ga!

Ali bi ne bilo ne le primerno, ampak potrebno, da starši ta dan pouče svoje otroke o globokem pomenu obreda blagoslovitve olj in drugega zelenja in jim živo vcepijo v mlada srca spoštovanje do cvetnonedeljskega cerkvenega opravila?

Globoko, globoko v otroško dušo bi morale seči besede, pa ne bi bilo prerivanja in suvanja in celo pretepavanja z butarami.

Tako pa pride dve tretjini otrok v cerkev brez molitvenika — kvečjemu ga ima ta ali oni skritega v žepu — kot bi prišli k zabavi ali igri.

Kako drugačno bi bilo vedenje otrok, če bi doumeli, da so prišli z zelenjem počastit Zveličarja, ki jim po mašnikovih rokah in besedah blagoslavlja to zelenje! S svetim spoštovanjem bi odnesli blagoslovljene butare na domove.

Mekinje

Prosv. društvo ponovno uprizori na belo nedeljo, 24. aprila, ko je pri nas »žeganje«, ob štirih pop. duhovito igro »Matura«, ki v zelo zabavni obliki nudi mnogo zdravega jedra. Vloge so v rokah najbolj izurjenih igralcev. — Obširna in težavna dela za izsušenje župne cerkve na severni strani so bila v začetku tega meseca srečno dokončana. Celokupni stroški znašajo 7560 din. Za notranje prenovljenje župne cerkve je tukajšnje Prosvetno društvo veljkodušno poklonilo cerkvi ves čisti dobiček od zadnje igre »Dekle z biseri« v znesku 1126 din. Bog povrni! — Dne 11. aprila je presv. g. knezoškof dr. Gr. Rožman opravil celodnevno vizitacijo v tukajšnjem uršulinskem samostanu. Ob 7 je daroval v samostanski kapeli sv. mašo, nakar je precej pričel z vizitacijo. Spričo vzornega reda, ki vlada v samostanu, upamo, da je odnesel najboljše vtise.

Moravče

V torek, dne 1. marca t. l. so pokopali na Vrhniku stolnega kanonika dr. Mihaela Opeka. Pokojnik je slovel kot imeniten cerkveni govornik. V Rimu v zavodu Germaniku je dovršil svoje modroslovne in bogoslovne nauke z dvojnimi doktoratom. Ko se je vrnil kot mlad duhovnik v domovino je bil nameščen za kaplana v Moravčah, kjer je ostal eno dobro leto od 28. julija 1897 do 14. septembra

1898, — ko je bil poklican v Ljubljano za prefekta v Alojzijevišče in je bil obenem pomožni veroučitelj na realki. V Moravče je tudi še potem rad prihajal iz Ljubljane pomagat bodisi na Limbarsko goro ali v župno cerkev, kjer je ob raznih slovesnih prilikah nastopil kot čislani cerkveni govornik. Zadnjič je govoril ob uspelem prosvetnem taboru v Moravčah dne 29. avgusta 1937. Kraj njegove prve službe mu je ostal vedno v lepem spominu. Spominjal se je rad ljudi, tedanje noše in šeg, ki so se pa v marsičem spremenile, tako je zahteval blagi pokojnik. Blag mu spomin! Dopolnil je 66 let in 5 mesecev. Rojen je bil na Vrhniku dne 26. sept. 1871.

Kamniško okrožje fantovskih odsekov

Okrožni odbor je na svoji seji dne 3. aprila sklenil sledeče: Za okrožne tekme dne 8. maja t. l. se rabi 26 sodnikov in sicer: 12 za prosvetno tvarino, 11 za šport, 3 za petje. Sodniki, ki bodo sodelovali pri prosvetnih tekmah, imajo sejo dne 19. aprila v društvenem domu v Grobljah. Seja bo ob 1/2 4 popoldne.

Druga seja bo na belo nedeljo, ob 1/2 10 v Društvenem domu v Grobljah. Te seje se morajo udeležiti vsi tisti sodniki, kateri bodo sodili pri športu.

Tretja seja se vrši dne 5. maja ob 8. uri zvečer, v Grobljah. Ta seja je samo za okrožni odbor. Prosimo pa odsek Kamnik, da pošlje k tej seji svojega zastopnika. To pa radi tega, ker se tekme vršijo v Kamniku.

Pozivamo vse odseke našega okrožja, da se vsi brez izjeme udeležijo tekem v polnem številu. Pozivamo jih tudi, da naj se zavedajo, da so tekme že pred nami. Zato naj v tem kratkem času pridno trenirajo, da bodo dosegli čim lepše uspehe, pokazali pa tudi, da so naše vrste že popolnoma pripravljene za velike dni, ki bodo v Ljubljani na Stadionu.

Bog živi!

Odbor.

Dekliški krožki

Dekleta! Veliki teden je tu. Stopajmo tudi me po stopinjah Gospodovih. Sledimo Mu v Njegovem trpljenju na Golgoti. Upognimo kolena pred veličastjo smrti Križanega na veliki petek. V globokem kesanju sklonimo glave v zavesti: tudi jaz sem sokriva tega trpljenja, nešteto kapelj božje krvi je bilo prelite zame. Tudi jaz sem Mu zasajala trnje — bila sem ostra v sodbi čez bližnjega; trde in bodeče so bile moje besede. Bičala sem Njegovo sveto Telo s svojo nečimernostjo.

Teža mojih grehov Mu je pritiskala križ na rame, moj napuh Ga je križal.

Gospod, odpusti! Kot Marija Magdalena objemam Tvoje prebite noge in Te prosim; le ena odrešilna kaplja naj pade iz Tvoje srčne rame na moje srce, da bom vstala iz teme plitvosti, v kateri se pogrezam.

Pomagaj mi, reši me, Gospod! Naj bo Tvoje veličastno Vstajenje tudi meni vstajenja dan!

KA za fante

Za zadnjo neprijetnost prosimo vse fante, ki so prišli v Groblje, opoščenja. Govornik iz Ljubljane ni prišel, domači pa smo bili zdoma na misijonu. Skrbeli bomo, da se ne bo to več zgodilo. — Prihodnji sestanek bo 15. maja ob 7 zjutraj v Domu v Grobljah. — Bog živi!

Otroški kotiček

Vsem nečakom in nečakinjam želi striček vesele velikonočne praznike in veliko lepih pirhov!

Uganka

Župnija se drži župnije na meji naše dekanije — uganka naj ne bo pretrda! — povem po tihem — blizu Brda.

Iz istih črk župnija ena in ne na dvoje razdeljena! Tam blizu bele bo Ljubljane. Katera? Naj nečak ugane.

Rešitev uganke v 5. števec »Našega lista«:

Dom - žale - Dom žale

Pravilno so uganko rešili: Koncilja Anton, France, Andrej, Malka, Minka, Štefka in Ivan. Vsi doma v Topolah pri Mengšu. Zato je g. Žreb imel silno lahko nalogo: eden izmed zgoraj imenovanih naj dobi nagrado, pokazati jo pa mora tudi svojim bratom in sestram. Striček prosi upravo »Našega lista«, naj predlogu g. Žreba ugodi in pošlje za piruhe nagrado Konciljevim nečakom.

Vsem nečakom pa še enkrat najlepšega in najnedolžnejšega velikonočnega veselja!

Ko boste potrebovali karkoli za Vašo kuhinjo ali gospodinjstvo, za Vaše gospodarstvo ali Vašo novo hišo, se obrnite na trgovino

Jos. SENICA
DOMŽALE

ali njeno podružnico
V SNEBEJRAH

Ako potrebujete

DOBRE PEČI
in štedilnike

oglasite se

pri **Franc Kosmaču**

(cesta na Kamnik)

v **VELIKEM MENGŠU**

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. — Proti jamstvu tudi na odplačila.